

Important Bird Area: Brycalavičskaja Pušča

© Дмитренко

Code: BY040

Central coordinates: 53° 21' N 28° 58' E

Location: Magilyouskaya voblast: Kirau region, Kichau region, Asipovichy region

Area: 21010 ha

IBA Criteria: A1, B2, B3

National conservation status: не мае

International conservation status: ТВП міжнароднай значнасці. Ключавая батанічная тэрыторыя.

Site description:

ТВП размешчана ў цэнтральнай частцы Беларусі ў 20 км на паўночны усход ад горада Асіповічы. Уяўляе сабой буйны цэласны лясны масіў у міжрэчча Свіслачы і Бярэзіны, які захаваўся ў натуральным стане. З паўднёвага-усходу абмяжоўваецца рэчышчам р. Ольса (левы прыток р. Бярэзіна).

Асноўнай воднай артэрыяй з'яўляецца рака Бярэзіна, якая працякае на працягу каля 50 км; шырыня ракі 60-150 м. Даліна ракі добра выяўленая, шырынёй 2-5 км; пойма шырынёй 1,5-3,5 км, забалочаная, часткова пад лесам. Гідралагічны рэжым р. Бярэзіна і яе прытокаў характарызуецца высокай вясновай паводкай. Самы буйны натуральны вадаём - старычнае возера Арлінскае. Тэрыторыя

парэзана сеткай меліярацыйных каналаў.

Значную частку ТВП займаюць стараўзростныя лясы. Максімальны ўзрост ельнікаў - 130-150 гадоў, бярэзнікі - 80-90 гадоў, альшаннікаў і асінікаў - 75-90 гадоў, дубраў і ліпнякоў - 150-170 гадоў. Тэрыторыя выключна багатая па разнастайнасці тыпаў лесу (прадстаўлена 73 тыпа 9 лясных фармацый). Вылучана 12 катэгорый асоба каштоўных участкаў, агульнай плошчай 4393,7 га (21% плошчыТВП).

У поймах рэк прадстаўлены супольнасці заліўных поймавых лугоў і ўчасткі асокавых нізінных балот.

Флора своеасаблівая і ўнікальная, уключае звыш 650 відаў вышэйшых сасудзістых раслін; нараўне з тыповымі барэальнымі элементамі, сустракаюцца лесастэпавыя фларыстычныя элементы.

Гаспадарчае выкарыстанне: лясная і сельская гаспадарка; сельскагаспадарчыя ўгоддзі прадстаўленыя, галоўным чынам, сенажацямі і пашамі. Прамысловыя прадпрыемствы і населеныя пункты адсутнічаюць. Тэрыторыя з'яўляецца сыравіннай базай для развіцця дрэваапрацоўчай і мэблевай прамысловасці Бабруйскага, Асіповіцкага і Клічаўскага раёнаў. Па тэрыторыі праходзіць участак ж/д Асіповічы - Магілёў, аўтадарогі Р67 Барысаў - Бабруйск. Паўднёва-ўсходнюю частку ТВП перасякаюць лініі электраперадач (ЛЭП) і газаправод.

Habitats:

Лясы - 81,1%, у тым ліку хвойныя - 33%, шырокалісцевыя - 20,7%, у прыватнасці дубравы - 16,5%, драбналістыя - 46,2%, у прыватнасці альшаннікі - 15,6%; землі непакрытыя лесам (высечкі, прагалы) - 2,6%; вода-балотныя і лугавыя ўгоддзі - 9,8%, у тым ліку поймавыя адчыненыя нізінныя асоковыя і рознатраўныя лугі, нізінныя балоты; натуральныя вадаёмы і вадацёкі - 0,7%; сельскагаспадарчыя землі - 4,5%; іншыя трансфармаваныя месцапражыванні - 1,3%. На тэрыторыі вылучана 34 тыпы месцапражыванняў, што з'яўляецца вельмі высокім паказчыкам.

Birds:

Адзначана 144 віда, з іх гняздзіцца або меркавана гняздзіцца - 118 відаў. Перавага лясных месцапражыванняў абумовіла дамінаванне ў насельніцтве птушак ляснога комплексу (больш 50%). Значна прадстаўлена група тыпова лясных відаў (напрыклад, дзятлаў 8 відаў). Поплавы ў пойме р. Ольса і Бярэзіна, з'яўляюцца

важным месцам прыпынку на міграцыях кулікаў і качак. Тут падчас міграцыі былі адзначаны адначасова больш за 1000 батальёнаў *Philomachus pugnax*, 200-300 белакрылых рыбачак, больш 50 качак-чырак і шэраг іншых відаў.

Other animal groups:

Усталявана абітанне па меншай меры 45 відаў сысуноў, не меней 37 відаў рыб, 10 відаў амфібіяў, 5 відаў рэптылій, а таксама 95 відаў матылёў. Характэрна нізкая колькасць капытных. Выяўлена 35 відаў жывёл, занесеных у Чырвоную кнігу Рэспублікі Беларусь: 2 віда матылёў, 28 відаў птушак, 3 віда сысуноў.

Populations of IBA trigger species:

Species	Season	Quality of estimate	Period	Quality of estimate	Trends	IBA criteria
Pintail <i>Anas acuta</i>	P	+	2007	Poor		
Goosander <i>Mergus merganser</i>	B	1-3 breeding pairs	2007	Poor		
Bittern <i>Botaurus stellaris</i>	B	3-4 males only	2005-2007	Good		
Black stork <i>Ciconia nigra</i>	B	> 5 breeding pairs	2007	Medium		
Black kite <i>Milvus migrans</i>	B	3-5 breeding pairs	2008	Medium		
White-tailed eagle <i>Haliaeetus albicilla</i>	P	+	2008	Poor		
Short-toed eagle <i>Circaetus gallicus</i>	B	1-2 breeding pairs	2005	Poor		
Hen harrier <i>Circus cyaneus</i>	B	1-2 breeding pairs	2005-2007	Poor		
Lesser spotted eagle <i>Aquila pomarina</i>	B	4-7 breeding pairs	2005-2007	Medium		

Species	Season	Quality of estimate	Period	Quality of estimate	Trends	IBA criteria
Kestrel <i>Falco tinnunculus</i>	B	+	2009	Poor		
Red-footed falcon <i>Falco vespertinus</i>	B	+	2005	Poor		
Hobby <i>Falco subbuteo</i>	B	1-2 breeding pairs	2005	Poor		
Corncrake <i>Crex crex</i>	B	15-25 males only	2005	Medium		
Crane <i>Grus grus</i>	B	4-6 breeding pairs	2005	Medium		
Ruff <i>Philomachus pugnax</i>	P	1000 individuals	2005	Poor		
Great snipe <i>Gallinago media</i>	B	20 males only	2005	Good		A1
Black-tailed godwit <i>Limosa limosa</i>	B	+	2005	Poor		
Greenshank <i>Tringa nebularia</i>	P	+	2005	Poor		
Marsh sandpiper <i>Tringa stagnatilis</i>	P	+	2005	Poor		
Little gull <i>Hydrocoloeus minutus</i>	P	+	2005	Poor		
Common gull <i>Larus canus</i>	P	+	2005	Poor		
Whiskered tern <i>Chlidonias hybrida</i>	P	+	2005	Poor		
Eagle owl <i>Bubo bubo</i>	B	1-3 breeding pairs	2008	Good		

Species	Season	Quality of estimate	Period	Quality of estimate	Trends	IBA criteria
Pygmy owl <i>Glaucidium passerinum</i>	B	2-5 breeding pairs	2005	Medium		
Tawny owl <i>Strix aluco</i>	B	90-150 breeding pairs		Medium		B3
Kingfisher <i>Alcedo atthis</i>	B	30 breeding pairs	2007	Medium		B2
Middle spotted woodpecker <i>Dendrocopos medius</i>	B	50 breeding pairs	2005	Medium		B3
White-backed woodpecker <i>Dendrocopos leucotos</i>	B	10-20 breeding pairs	2005	Medium		
Three-toed woodpecker <i>Picoides tridactylus</i>	B	1-3 breeding pairs	2007	Poor		
Tawny pipit <i>Anthus campestris</i>	B	1-2 breeding pairs	2005	Poor		
Pied flycatcher <i>Ficedula hypoleuca</i>	B	2500-3000 breeding pairs	2005	Medium		B3
Collared flycatcher <i>Ficedula albicollis</i>	B	400 breeding pairs	2005	Medium		

Other biodiversity:

Звяры: Барсук *Meles meles*, арэшнікавая соня *Muscardinus avellanarius*, еўрапейская рысь *Lynx lynx*.

Рыбы: сцерлядзь *Acipenser ruthenus*, падуст *Chondrostoma nasus*.

Насякомыя: вялікая шашачніца *Euphydryas maturna*, жаўтушка тарфяннікавая *Colias palaeno*

Расліны: цыбуля мядзведжая *Allium ursinum*, граздоўнік рамонкалісты *Botrychium matricariifolium*, асака карэнішчавая *Carex rhizina*, званочак шыракалісты *Campanula latifolia*, зубніца клубняносная *Dentaria bulbifera*, аўсяніца высокая *Festuca altissima*, шпажнік чарапіцавы *Gladiolus imbricatus*, плюшч звычайны *Hedera helix*, баранец звычайны *Huperzia selago*, касач сібірскі *Iris sibirica*, чараўнік зеленакветкавы *Platanthera chlorantha*, мнаганожка звычайная *Polypodium vulgare*, крапіва кіеўская *Urtica kioviensis*.

Threats:

- Няўстойлівы паводкавы рэжым, які прыводзіць да ўсыхання дрэў.
- Лясныя пажары (асабліва актуальна для лясоў хваёвай фармацыі)
- Выпальванне расліннасці на адчыненых участках поймы.
- Забруджванне вадыарганікай з сельгасугоддзяў.
- Высечка лясоў.
- Павелічэнне плошчы хмызнякоў на адчыненых участках нізінных балот і паплавоў, звязанае з спыненнем сенакашэння.
- Фактар турботы, выкліканы наведваннем лясных масіваў і берагоў рэк адпачывальнікамі, паляўнічымі, рыбакамі.

Recommendations for the conservation:

- забараніць любыя працы па змене гідралагічнага рэжыму тэрыторыі;
- забяспечыць захаванне патрабаванняў забароны некантралюемых палаў;
- перадаць пад ахову селішчы відаў жывёл, уключаных у Чырвоную кнігу;
- на ўсёй тэрыторыі забараніць прамысловы збор расліннай сыравіны;
- забараніць любую гаспадарчую дзейнасць у адмыслова каштоўных участках карэнных плакорных і поймавых дубраў, лясоў з дамінаваннем клёну, ліпы і граба, высокаўрастных асінавых, ясянёвых і ліпавых лясоў;
- у мэтах падтрымання спрыяльных умоў гнездавання каляводных і вадаплаўных птушак неабходна рэгламентаваць тэрміны сенакосаў ў пойме р. Ольса;
- усталяваць інфармацыйныя знакі і аншлагі па межах заказніка-ТВП.

References:

Асабістыя паведамленні: Дзмітрынок М.Г.

Ключевые ботанические территории Беларуси / Под ред. О.М. Масловского, Г.А. Пронькиной. – М.-Мн. -: Бестиор, 2005. – 80 с.

Научное обоснование объявления республиканского ландшафтного заказника «Свислочно-Березинский» в Осиповичском, Кличевском и Кировском районах Могилевской области, 2005 г.

Скарбы прыроды Беларусі. – Мн.: Беларусь, 2005. – 215 с. (Інфармацыю падрыхтавалі: Дзмітрынок М.Р., Кулак А.В.).

Authors : Ямінскі Б.В., Дзмітранок М.Г., Левы С.В.

** Использование размещенной здесь неопубликованной информации для научных публикаций без письменного соглашения ее авторов запрещено. В случае использования части контента или страницы целиком на других интернет-ресурсах, обязательна ссылка на авторов и сайт iba.ptushki.org*